

Maďarské povstání 1956 - Padesát let poté / Kolektiv autorů

01.dubna 2007 Petra Viktorová

S pořadovým číslem 55 vyšel v únoru letošního roku další sborník Centra pro ekonomiku a politiku, tentokrát mapující průběh maďarského povstání před padesáti lety. Sborník je již tradičně rozdělen do tří sekcí - první, v níž jsou shrnuty příspěvky panelistů ze stejnojmenné konference, je následována doplňkovými texty a v poslední části jsou přílohy.

V první části přináší pohled reformního komunisty spisovatel Pavel Kohout, stěžejní text historika Vladimíra Nálevky se věnuje kontextu maďarského povstání, jímž se v mezinárodním srovnání zabývá i Jaroslav Šedivý. Podrobný průběh revoluce pak líčí příspěvek historika Oldřicha Tůmy. V části doplňkových textů nejprve Eva Irmanová z Historického ústavu Akademie věd znovu hodnotí tehdejší poměry v Maďarsku a doplňuje je o analýzu poměru uvnitř komunistické Maďarské strany pracujících. Příspěvek doplňují kratší texty Jacquese Rupnika, Bohumila Doležala a osobní vzpomínka György Vargy na průběh revoluce. Důležitou součástí publikace je i podrobný politický životopis Imre Nagye a zhodnocení roku 1956 v Československu z pera Jiřího Pernese. Knihu uzavírá příspěvek Václava Klause do maďarského vzpomínkového alba k výročí revoluce.

Knihy, jako je tato, jsou důležité především v osvětlování událostí doby nedávno minulé, kterým se ne vždy dostalo pozornosti a podrobného zpracování. Sborník *Maďarské povstání 1956 - padesát let poté* přináší kompilát textů, které tuto absenci v případě události našich tehdejších sousedů zaplňují. Editoři sborníku pozvali, či si vyžádali příspěvky osvědčených autorů, kteří dodávají publikaci punc kvality. Těm, kdo mají zájem si události 50.let osvětlit, lze sborník bez váhání doporučit.

„Maďarská revoluce byla projevem spontánního masového odporu proti stalinistické tyranii, která byla po druhé světové válce Sovětským svazem vnucena zemím za železnou oponou. Byla událostí tragickou i nadějnou zároveň, kdy totalitě poprvé zazvonila hrana. Maďarská revoluce otevřela oči všem, kteří vidět chtěli. Ukázala, že komunismus je nereformovatelný. Stojí za to si ji připomínat i dnes.“

z předmluvy Václava Klause